

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

24 Ιουλίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4603

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΚΠ-24957

Τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Κλασική Αρχαιολογία και Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας» (Master of Arts in the Classical Archaeology and the Ancient History of Macedonia)», του Τμήματος Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημιακού Κέντρου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 5094/2024 «Ενίσχυση του Δημόσιου Πανεπιστημίου - Πλαίσιο λειτουργίας μη κερδοσκοπικών παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων και άλλες διατάξεις» (Α' 39).
2. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως τα άρθρα 79-88.
3. Τον ν. 4610/2019 «Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α' 70).
4. Τα άρθρα 75-78 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
5. Τον ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).
6. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189), και ιδίως τα άρθρα 14 και 15.
7. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).
8. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).
9. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/01-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».
10. Την υπ' αρ. 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).
11. Την υπό στοιχεία ΔΦ 2.1/7613/12-04-2023 διαπιστωτική πράξη του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. «Συγκρότηση του Συμβουλίου Διοίκησης του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος» (Υ.Ο.Δ.Δ. 364).
12. Την υπό στοιχεία ΔΦ 30/8675/24-05-2024 τροποποίηση της υπό στοιχεία ΔΦ 2.1/7613/12-04-2023 διαπιστωτικής πράξης περί συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος» (Υ.Ο.Δ.Δ. 546).

13. Την υπό στοιχεία ΚΠ-8886/12-03-2026 τροποποίηση της υπό στοιχεία ΔΦ 2.1/7613/12-04-2023 διαπιστωτικής πράξης περί συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος» (Υ.Ο.Δ.Δ. 401).

14. Την υπό στοιχεία ΔΦ 30/10396/25-05-2023 διαπιστωτική πράξη του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. «Εκλογή Πρύτανη του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος» (Υ.Ο.Δ.Δ. 510).

15. Την υπό στοιχεία ΔΦ 2.1/16812/06-09-2023 απόφαση του Πρύτανη του ΔΙ.ΠΑ.Ε. «Ορισμός Αντιπρυτάνεων - Καθορισμός Τομέα Ευθύνης των Αντιπρυτάνεων - Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Αντιπρυτάνεις - Καθορισμός σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη» (Υ.Ο.Δ.Δ. 925).

16. Την υπό στοιχεία ΚΠ-5646/20-02-2026 απόφαση του Πρύτανη του ΔΙ.ΠΑ.Ε. Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΔΦ 2.1/16812/06-09-2023 πράξης του Πρύτανη «Ορισμός Αντιπρυτάνεων - Καθορισμός Τομέα Ευθύνης των Αντιπρυτάνεων - Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Αντιπρυτάνεις - Καθορισμός σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη» (Υ.Ο.Δ.Δ. 221).

17. Την υπό στοιχεία ΔΦ 30/10944/01-09-2025 διαπιστωτική πράξη - απόφαση Συγκρότησης της Συγκλήτου του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος για το Ακαδημαϊκό Έτος 2025-2026 του Πρύτανη του ΔΙ.ΠΑ.Ε. (ΑΔΑ: ΡΗ1Ρ46ΨΖ3Π-ΡΔΖ).

18. Την υπό στοιχεία ΚΠ-21341/23-06-2026 διαπιστωτική πράξη - απόφαση 7ης Ανασυγκρότησης της Συγκλήτου του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος για το Ακαδημαϊκό Έτος 2025-2026 του Πρύτανη του ΔΙ.ΠΑ.Ε. (ΑΔΑ: 91ΞΣ46ΨΖ3Π-ΦΜΠ).

19. Την υπό στοιχεία ΔΦ 2.1/17842/22-11-2024 πράξη του Πρύτανη περί τοποθέτησης του κου Γεωργίου Κόκκα στη θέση του Εκτελεστικού Διευθυντή επί θητεία στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος, (Υ.Ο.Δ.Δ. 1326).

20. Την υπό στοιχεία ΔΦ 15/9986/23-07-2025 πράξη του Πρύτανη του ΔΙ.ΠΑ.Ε. «Επανασυγκρότηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος» (ΑΔΑ:93ΛΝ46ΨΖ3Π-Μ8Ρ).

21. Την υπό στοιχεία ΔΦ 2.1/9000/04-07-2025 απόφαση της Συγκλήτου του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος «Έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος» (Β' 3904).

22. Τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος, Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία ΔΦ 2.1/9000/04-07-2025 απόφασης της Συγκλήτου του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (Β' 3904).

23. Την υπό στοιχεία ΔΦ 7661/13-04-2023 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΔΙ.ΠΑ.Ε. με τίτλο: «Τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλασική Αρχαιολογία και την Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας (MA in the Classical Archaeology and the Ancient History of Macedonia)», του Τμήματος Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Επιστημών, της Σχολής Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημιακού Κέντρου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε.» (Β' 2821).

24. Την υπό στοιχεία QA-1641/30-05-2025 απόφαση Πιστοποίησης του Συμβουλίου Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.).

25. Την υπ' αρ. 17/06-03-2026 (Θέμα 19ο) απόφαση της Συνέλευσης της μονοτμηματικής Σχολής Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Επιστημών του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος.

26. Την υπ' αρ. 2η/30-04-2026 (Θέμα 8ο) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανεπιστημιακού Κέντρου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών, του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

27. Την υπ' αρ. 3/07-07-2026 (Θέμα 16ο) απόφαση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, του ΔΙ.ΠΑ.Ε..

28. Την υπό στοιχεία ΚΠ-23913/09-07-2026 εισήγηση του Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Διασφάλισης Ποιότητας του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος.

29. Την υπ' αρ. 15η/14-07-2026 απόφαση της Συνεδρίασης της Συγκλήτου του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (Θέμα 16ο).

30. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

31. Το γεγονός ότι η παρούσα δεν αφορά σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρησης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει

την έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Κλασική Αρχαιολογία και Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας» (Master of Arts in the Classical Archaeology and the Ancient History of Macedonia)», του Τμήματος Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Οικονομικών Επιστημών της ομώνυμης μονοτμηματικής Σχολής του Πανεπιστημιακού Κέντρου Διεθνών Προγραμμάτων Σπουδών του ΔΙ.ΠΑ.Ε., (Β' 2821/2023) ως ακολούθως:

«1. Η παρ. 4 του άρθρου 5, τροποποιείται ως ακολούθως:

Η διάρκεια σπουδών στο πρόγραμμα μερικής φοίτησης μπορεί να είναι μέχρι και διπλάσια των προγραμμάτων πλήρους φοίτησης. Ως διάρκεια σπουδών νοείται και ο χρόνος εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας. Κατά τα λοιπά οι απόφοιτοι και των δύο κατηγοριών προγράμματος λαμβάνουν ισότιμα διπλώματα.

2. Η παρ. 6 του άρθρου 5 τροποποιείται ως ακολούθως:

Για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλασική Αρχαιολογία και Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας» (Master of Arts in the Classical Archaeology and the Ancient History of Macedonia) συντάσσεται Οδηγός Σπουδών (Handbook), ο οποίος διέπεται από τις διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού και τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών και περιλαμβάνει επιπλέον διευκρινιστικούς όρους για το Π.Μ.Σ. Τα θέματα που ρυθμίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό τεκμαίρονται ισχύοντα και για τον Οδηγό Σπουδών.

3. Η παρ. 1 του άρθρου 8 τροποποιείται ως ακολούθως:

Η επιλογή των εισακτέων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών για την Κλασική Αρχαιολογία και την Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας (MA in the Classical Archaeology and the Ancient History of Macedonia)» γίνεται από τριμελή Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Π.Γ.Σ.. Τα κριτήρια είναι συγκεκριμένα, ποσοτικά και ποιοτικά και γίνονται γνωστά στους υποψηφίους με την προκήρυξη του Προγράμματος.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων και η επιλογή των υποψηφίων γίνεται, σύμφωνα με τον Κανονισμό του Π.Μ.Σ.

4. Στην παρ. 2.1 του άρθρου 8 απαλείφεται η φράση: δ) Προσωπική συνέντευξη.

5. Η παρ. 1 του άρθρου 10 τροποποιείται ως ακολούθως:

Οι όροι φοίτησης περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών (Handbook) του Προγράμματος, ο οποίος είναι σύμφωνος με τον Εσωτερικό Κανονισμό του ΔΙΠΑΕ και τους επιμέρους Κανονισμούς των ΠΜΣ. Ο υποψήφιος με την εγγραφή του τεκμαίρεται ότι λαμβάνει γνώση του Οδηγού Σπουδών και συμφωνεί ότι αποδέχεται ανεπιφυλάκτως τους όρους του.

6. Η παρ. 4 του άρθρου 10 τροποποιείται ως ακολούθως:

Οι φοιτητές παρακολουθούν ανελλιπώς όλες τις δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα, υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα και προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις. Επιπλέον, οι φοιτητές υποχρεούνται να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος, τους πειθαρχικούς κανόνες του Εσωτερικού Κανονισμού του ΔΙΠΑΕ και τον Κανονισμό Δεοντολογίας.

7. Στην παρ. 1 του άρθρου 13 η φράση «Η τελική αξιολόγηση στα επιμέρους μαθήματα του Προγράμματος κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή γίνεται με γραπτές εξετάσεις» τροποποιείται ως ακολούθως: «Η τελική αξιολόγηση στα επιμέρους μαθήματα του Προγράμματος κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή γίνεται με γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις»

8. Στο άρθρο 20 Διοικητική Υποστήριξη του Π.Μ.Σ. για την Κλασική Αρχαιολογία και την Αρχαία Ιστορία της Μακεδονίας (MA in the Classical Archaeology and the Ancient History of Macedonia προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 ως εξής:

3. Υλικοτεχνική υποδομή

Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. θα χρησιμοποιηθεί ο υπάρχων εξοπλισμός του ΔΙ.ΠΑ.Ε. (εργαστήρια, οπτικο-ακουστικά μέσα, βιβλιοθήκη, υπηρεσίες και εφαρμογές πληροφορικής, επικοινωνιών και διαδικτύου, γραμματειακή υποδομή, αίθουσες διδασκαλίας και αμφιθέατρα). Επιπρόσθετα, εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ., κάθε φύσης, μπορούν να πραγματοποιηθούν σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους στη Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού.

4. Ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. έχει την ιστοσελίδα του στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Η επίσημη ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. ενημερώνεται διαρκώς, περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών σχετικά με το Π.Μ.Σ.

9. Στο άρθρο 21 προστίθεται παράγραφος 6:

Τέλος/αμοιβή αίτησης

Σύμφωνα με όσα ειδικότερα προβλέπονται κατωτέρω εφαρμόζεται τέλος/αμοιβή για την υποβολή αιτήσεων από υποψήφιους φοιτητές, ποσού που ορίζει η Συνέλευση της Σχολής/Τμήματος με απόφασή της. Υπόχρεοι στην καταβολή της ανωτέρω αμοιβής είναι οι υποψήφιοι των οποίων η υπηκοότητα είναι από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ταυτόχρονα, εκτός Ο.Ο.Σ.Α. (Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης). Οι κοινές χώρες των δύο συνόλων είναι 43, οι ακόλουθες:

Χώρες που εξαιρούνται της αμοιβής αίτησης ΠΜΣ			
α/α	Όνομα Χώρας	α/α	Όνομα Χώρας
1	Αυστραλία	23	Κροατία
2	Αυστρία	24	Κύπρος
3	Βέλγιο	25	Λετονία
4	Βουλγαρία	26	Λιθουανία
5	Γαλλία	27	Λουξεμβούργο
6	Γερμανία	28	Μεξικό
7	Δανία	29	Νέα Ζηλανδία
8	Ελβετία	30	Νορβηγία
9	Ελλάδα	31	Μάλτα
10	ΗΠΑ	32	Ολλανδία
11	Ηνωμένο Βασίλειο	33	Ουγγαρία
12	Ιαπωνία	34	Πολωνία
13	Εσθονία	35	Πορτογαλία
14	Ιρλανδία	36	Ρουμανία
15	Ισλανδία	37	Σλοβακία
16	Ισπανία	38	Σλοβενία
17	Ισραήλ	39	Σουηδία
18	Ιταλία	40	Τουρκία
19	Καναδάς	41	Τσεχία
20	Κολομβία	42	Φινλανδία
21	Κόστα Ρίκα	43	Χιλή
22	Νότια Κορέα		

Υποψήφιοι από όλες τις υπόλοιπες χώρες, εκτός του ανωτέρω Πίνακα χωρών, υποχρεούνται να καταβάλουν την αμοιβή, το ακριβές ποσό της οποίας ορίζει η Συνέλευση της Σχολής/Τμήματος με απόφασή της. Η αίτηση δεν θα εξετάζεται εάν δεν διαπιστώνεται η καταβολή του τέλους/αμοιβής. Εάν η έκβαση της αίτησης είναι θετική και ο φοιτητής εγγραφεί τελικά στο Π.Μ.Σ., το ποσό της αμοιβής υποβολής αίτησης θα υπολογίζεται ως μέρος των διδάκτρων και θα αφαιρείται από τη συνολική οφειλή των διδάκτρων. Εάν ο φοιτητής υπαναχωρήσει, μετά την εγγραφή του, από το δικαίωμα στη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. και θέλει να αποχωρήσει ή για οποιοδήποτε λόγο διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., το ποσό της αμοιβής υποβολής αίτησης δεν επιστρέφεται.

10. Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β μετονομάζεται σε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α και οι πίνακες τροποποιούνται ως ακολούθως:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Εξάμηνο	Μάθημα		ECTS
Α΄ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 4 από 7 (ELECTIVE COURSES 4 OUT OF 7)			
A	Οι πηγές της ιστορίας	The historical sources	7,5
A	Αρχαιολογικοί χώροι της Μακεδονίας	Archaeological sites of Macedonia (the cities of the Kingdom)	7,5
A	Ιστορική γεωγραφία και χαρτογραφία της αρχαίας Μακεδονίας	Historical Geography and Cartography of ancient Macedonia	7,5
A	Η προϊστορική Μακεδονία	The Prehistoric Macedonia	7,5
A	Ο Μέγας Αλέξανδρος και η δημιουργία ενός νέου κόσμου	Alexander the Great and the Formation of a New World	7,5
A	Μικροτεχνία (κεραμική, μεταλλοτεχνία κ.τ.λ.)	Minor Arts (pottery, metalworking etc.)	7,5
A	Αρχαία ιστορία της Μακεδονίας	Ancient History of Macedonia	7,5
Σύνολο			30

Β' ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 4 ΑΠΟ 7 (CORE COURSES 4 OUT OF 7)			
B	Μνημειακή τέχνη	Monumental Art	7,5
B	Γεωπολιτική και διεθνείς σχέσεις στην Ανατολική Μεσόγειο (ελληνιστική και ρωμαϊκή περίοδος)	Geopolitics and International Relations in the Eastern Mediterranean (Hellenistic and Roman periods)	7,5
B	Γλώσσες και διάλεκτοι στη Μακεδονία	Languages and dialects in Macedonia	7,5
B	Νομισματική και οικονομία	Coinage and economy	7,5
B	Λατρείες και δοξασίες	Cults and beliefs	7,5
B	Νέες τεχνολογίες στην αρχαιολογία	New technologies in archaeology	7,5
B	Ανασκαφή	Excavation	7,5
Σύνολο			30
ΤΡΙΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ			
Γ	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Dissertation	30
Γενικό Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων- Total ECTS			90

* Η Επιτροπή του ΠΜΣ δύναται να αποφασίζει κάθε έτος τη μη διάθεση ενός ή περισσότερων μαθημάτων επιλογής, ανάλογα και με τις προτιμήσεις των φοιτητών.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α' ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 4 από 7 (ELECTIVE COURSES 4 OUT OF 7)		
A	MAC 01E: Οι πηγές της ιστορίας The historical sources	Πρόκειται για εισαγωγικό μάθημα στην προσέγγιση των πηγών της ιστορίας της Αρχαίας Μακεδονίας. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εξοικείωση των σπουδαστών με τις εκδόσεις των αρχαίων συγγραφέων που πραγματεύονται την ιστορία της Μακεδονίας, ιδίως δε εκείνων που δεν περιλαμβάνονται στις συνήθεις σειρές, καθώς και με τα επιγραφικά ευρήματα. Οι σπουδαστές θα εξοικειωθούν με την αξιολόγηση της φερεγγυότητας κάθε είδους πηγών και θα διδαχθούν τρόπους αξιοποίησης και συνδυασμού των πηγών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων και την σύνθεση ιστορικής αφήγησης. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην κατανόηση της λειτουργίας των θεσμών του μακεδονικού βασιλείου.
A	MAC 02E: Αρχαιολογικοί χώροι της Μακεδονίας Archaeological sites of Macedonia (the cities of the Kingdom)	Ο σχηματισμός των πόλεων στο βασίλειο της Μακεδονίας είναι ένα πολύ σημαντικό γεγονός για την Ιστορία της, με διπλό μάλιστα περιεχόμενο: η δημιουργία των πόλεων σηματοδοτεί την τελική και πιο σημαντική οργάνωση του ίδιου του βασιλείου, παράλληλα όμως η ύπαρξη των πόλεων συμβάλλει αποφασιστικά στην εξέλιξη της ζωής των Μακεδόνων. Το γεγονός αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό από τους φοιτητές, ώστε να προσεγγίσουν τα σχετικά ιστορικά φαινόμενα. Το σχετικό αρχαιολογικό υλικό είναι πλούσιο και χρειάζεται να ερμηνευθεί και να συνδεθεί με την Ιστορία. Η άμεση εποπτεία των χώρων με επισκέψεις θα ολοκληρώσει την θεωρητική γνώση.

Α' ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 4 από 7 (ELECTIVE COURSES 4 OUT OF 7)		
A	MAC 03E: Ιστορική γεωγραφία και χαρτογραφία της αρχαίας Μακεδονίας Historical Geography and Cartography of ancient Macedonia	Το μάθημα εισάγει την έννοια του μακεδονικού γεωγραφικού χώρου, ο οποίος επηρέασε τις ιστορικές διαδικασίες διαμόρφωσης και ανάπτυξης του μακεδονικού βασιλείου. Η Μακεδονία εξετάζεται αρχικά ως μια γεωγραφική περιοχή με ποικιλομορφία, περιτριγυρισμένη από βουνά, αλλά και με εκτεταμένες πεδιάδες που διασχίζονται από σημαντικούς ποταμούς. Οι γεωφυσικές ιδιαιτερότητες της γης που φιλοξένησε το βασίλειο της Μακεδονίας επηρέασαν τον πολιτισμό και την οικονομία των ανθρώπων που την κατοίκησαν κατά την αρχαιότητα. Το μάθημα πραγματεύεται επίσης την εμφάνιση των Μακεδόνων και του βασιλείου τους, την ινδοευρωπαϊκή τους ταυτότητα και τις σχέσεις τους με τους γειτονικούς λαούς. Στη συνέχεια εξετάζονται τα βασικά στάδια της μακεδονικής επέκτασης. Η εξέταση βασίζεται τόσο σε αρχαιολογικά όσο και σε γραπτά στοιχεία (ιστορικές, γεωγραφικές και μυθολογικές πηγές). Ως μελέτη περίπτωσης, αναλύεται με λεπτομέρεια η περιοχή του Θερμαϊκού Κόλπου, καθώς παρέχει ενδιαφέροντα γεωλογικά και αρχαιολογικά δεδομένα. Δίνεται έμφαση στη μεταβολή της ακτογραμμής, καθώς και στις αλλαγές στην οργάνωση των οικισμών από τη Νεολιθική έως την Ελληνιστική περίοδο και την ίδρυση της Θεσσαλονίκης. Το τελευταίο μέρος του μαθήματος καλύπτει τη χαρτογραφική απεικόνιση της αρχαίας Μακεδονίας από την αρχαιότητα μέχρι τους νεότερους χρόνους. Σε αυτό εξετάζεται επίσης πώς αυτή η απεικόνιση έχει χρησιμοποιηθεί στη σύγχρονη πολιτική και πώς μπορεί να αξιοποιηθεί στην ιστορική και αρχαιολογική έρευνα, στην προσπάθεια εντοπισμού αταύτιστων αρχαίων θέσεων, με τις Αιγές (την πρώτη πρωτεύουσα του μακεδονικού βασιλείου) ως μελέτη περίπτωσης.
A	MAC 04E: Η προϊστορική Μακεδονία The Prehistoric Macedonia	Πρόκειται για ένα ευρύ επιστημονικό πεδίο, από το οποίο προκύπτει ένα πλούσιο αρχαιολογικό μάθημα. Το απώτερο προϊστορικό παρελθόν της Μακεδονίας (Παλαιολιθική και Νεολιθική περίοδοι) αποτελεί μία ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα εποχή, κατά την οποία εξετάζονται διάφορες πτυχές της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η Εποχή του Χαλκού (3η-2η χιλιετία π.Χ.) αποτελεί περίοδο έντονης οικιστικής και οικονομικής δραστηριότητας στο χώρο της Μακεδονίας, η οποία οδήγησε σε νέες οικονομικές και κοινωνικές δομές στην εποχή του Σιδήρου και κατ' επέκταση στη γένεση του ίδιου του βασιλείου της Μακεδονίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις σχέσεις που αναπτύσσονται με τα νότια ελληνικά κέντρα, αλλά και με τον ευρύτερο βαλκανικό και ανατολικό ευρωπαϊκό χώρο.

Α' ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 4 από 7 (ELECTIVE COURSES 4 OUT OF 7)		
A	MAC 05E: Ο Μέγας Αλέξανδρος και η δημιουργία ενός νέου κόσμου Alexander the Great and the Formation of a New World	Η εκστρατεία και η πολιτική του Μεγάλου Αλεξάνδρου οδήγησαν στη δημιουργία ενός νέου κόσμου που εκτεινόταν στην Ελλάδα, το Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο, τόσο πολιτικά όσο και πολιτιστικά. Οι πόλεμοι διαδοχής που ξέσπασαν μετά τον θάνατο του Μακεδόνα βασιλιά οδήγησαν σταδιακά στην γέννηση των ελληνιστικών βασιλείων. Αυτά οδηγήθηκαν σε συνεχείς πολέμους μεταξύ τους και έγιναν το επίκεντρο της πολιτικής κυριαρχίας στην Ανατολική Μεσόγειο, πριν σταδιακά περιέλθουν στον έλεγχο της Ρωμαϊκής Συγκλήτου. Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με το μακεδονικό πλαίσιο και τη μακεδονική βασιλεία και να βελτιώσει τις γνώσεις τους σχετικά με τις κύριες πτυχές της εσωτερικής οργάνωσης των ελληνιστικών βασιλείων. Για το σκοπό αυτό, θα επισημάνουμε τις ιδρυτικές πτυχές της βασιλείας του Μεγάλου Αλεξάνδρου και τις συνέπειες των ανατολικών εκστρατειών του. Στη συνέχεια, θα στραφούμε στη δομή και τη διοίκηση των ελληνιστικών βασιλείων, εξετάζοντας επιλεγμένες γραπτές, αρχαιολογικές, επιγραφικές και παπυρολογικές πηγές. Θα επικεντρωθούμε στην πολιτική ζωή και στα πλαίσια μέσα στα οποία εκφράζεται και αναπτύσσεται στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο κατά την ελληνιστική περίοδο. Θα διερευνήσουμε ζητήματα εξωτερικής πολιτικής των ελληνιστικών βασιλείων και διάφορες πτυχές της δημόσιας ζωής στις ελληνικές πόλεις και τα ελληνιστικά εδάφη, από τη γέννηση του ελληνιστικού κόσμου έως την άνοδο της ρωμαϊκής εξουσίας στην Ανατολή.
A	MAC 06E: Μικροτεχνία (κεραμική, μεταλλοτεχνία κ.τ.λ.) Minor Arts (pottery, metalworking etc.)	Το παρόν μάθημα περιλαμβάνεται στα επιλεγόμενα μαθήματα και στην πραγματικότητα επεκτείνει και συμπληρώνει το μάθημα για την Μνημειακή Τέχνη στη Μακεδονία. Τα θέματα τα οποία περιλαμβάνονται στο μάθημα αντιπροσωπεύουν ένα ουσιαστικό τμήμα του υλικού πολιτισμού στην Αρχαία Μακεδονία. Πρόκειται για ποικίλες κατηγορίες αντικειμένων και τεχνέργων, τα οποία εξυπηρετούν πρακτικές ανάγκες (αγγεία, ειδώλια, μεταλλικά αντικείμενα, έπιπλα, όπλα, ποικίλα σκεύη κλπ.). Ακόμη, πολλά από αυτά θεωρούνται και δείγματα εξαιρετικής Τέχνης ή τεχνικής. Η γνώση αυτών των μνημείων προσφέρει στον φοιτητή χρήσιμες γνώσεις για τον υλικό πολιτισμό της Αρχαίας Μακεδονίας.
A	MAC 07E: Αρχαία ιστορία της Μακεδονίας Ancient History of Macedonia	Ο σκοπός του μαθήματος είναι διττός: αφενός να γνωρίσει στους σπουδαστές το χρονικό περίγραμμα της ιστορίας του μακεδονικού βασιλείου και τις σχέσεις του με τα γειτονικά ελληνικά και βαρβαρικά κράτη, αλλά και με τις ηγεμονίδες πόλεις της Νότιας Ελλάδας από τους αρχαϊκούς ως και τους ελληνιστικούς χρόνους. Αφετέρου, να αναδείξει τα υπόρρητα γνωστικά προβλήματα του «λείου» αυτού ιστορικού αφηγήματος καθώς και τους τρόπους με τους οποίους τα αντιμετωπίσαν οι σύγχρονοι μελετητές. Στο μάθημα αυτό οι σπουδαστές θα κληθούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που τους προσφέρει το μάθημα περί των πηγών της ιστορίας της Αρχαίας Μακεδονίας και να αποδείξουν την ικανότητά τους να αναλύουν και να συνθέτουν δεδομένα προερχόμενα από ποικίλα γνωστικά πεδία και διατυπωμένα σε ποικιλία γλωσσών.

Β' ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 4 από 7 (ELECTIVE COURSES 4 OUT OF 7)		
B	MAC 08E: Μνημειακή τέχνη Monumental Art	Πρόκειται για μάθημα στο πλαίσιο του οποίου οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με τα υλικά κατάλοιπα στους χώρους του βασιλείου των Μακεδόνων, απτά τεκμήρια της δραστηριότητας τους στην πολιτική ή την θρησκευτική και καθημερινή ζωή τους. Τα αρχαιολογικά μνημεία και κυρίως αυτά με μνημειακό χαρακτήρα προσφέρουν στους φοιτητές ένα μέτρο και συγχρόνως έναν μέσο σύγκρισης του πολιτισμικού γίνεσθαι στη Μακεδονία σε σχέση με τον υπόλοιπο αρχαίο ελληνικό κόσμο. Τα περισσότερα μεγάλα μνημεία αφορούν στη θρησκευτική και κοινωνική ζωή, όπως οι μακεδονικοί τάφοι, ή στην πολιτική και στην οικονομική ζωή, όπως τα ανάκτορα, τα θέατρα και οι αγορές. Παράλληλα, άλλα έργα, όπως τα πολυάριθμα κατάλοιπα της Μεγάλης Ζωγραφικής, προδίδουν καλλιτεχνικές σχέσεις και τάσεις της εποχής τους. Οι παραπάνω γνώσεις συντελούν καθοριστικά στην κατανόηση του ιστορικού παρελθόντος των Μακεδόνων.
B	MAC 09E: Γεωπολιτική και διεθνείς σχέσεις στην Ανατολική Μεσόγειο (ελληνιστική και ρωμαϊκή περίοδος) Geopolitics and International Relations in the Eastern Mediterranean (Hellenistic and Roman periods)	Το μάθημα εστιάζει στις ανταλλαγές και τους μετασχηματισμούς που έλαβαν χώρα στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο από τα τέλη του 4ου αιώνα π.Χ. έως τον 2ο αιώνα μ.Χ., δηλαδή από τους πολέμους διαδοχής που ξέσπασαν μετά τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου έως τη βασιλεία του αυτοκράτορα Αδριανού. Στόχος είναι να εξεταστεί η ελληνιστική περίοδος και οι πρώτοι αιώνες της ρωμαϊκής κυριαρχίας στην Ανατολή, αξιοποιώντας τις γνώσεις της περιφερειακής ιστορίας, και να μελετηθεί η αλληλεπίδραση μεταξύ πολιτικής και κοινωνικής ιστορίας. Θα εξετάσουμε διάφορες μελέτες περιπτώσεων για να διερευνήσουμε τη σχέση μεταξύ πολιτικής κυριαρχίας, στρατιωτικών γεγονότων και κοινωνικών και πολιτιστικών μετασχηματισμών μακροπρόθεσμα. Συγκεκριμένα, θα επικεντρωθούμε στην κατανόηση της σχέσης μεταξύ των μακεδονικών βασιλείων που προέκυψαν από την κατάρρευση της αυτοκρατορίας του Αλεξάνδρου και των τοπικών πληθυσμών μέσω των εννοιών της επαφής και της ανταλλαγής. Σε αυτό το πλαίσιο, θα εξετάσουμε διάφορες πτυχές της πολιτικής, οικονομικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής ζωής των πόλεων και των εδαφών που περικλείονται από μια γεωγραφική περιοχή που εκτείνεται από τη Μακεδονία μέχρι τον Ινδό ποταμό και από τη Μαύρη Θάλασσα μέχρι την ελληνορωμαϊκή Αίγυπτο. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τη μακροπρόθεσμη ιστορία και θα είναι σε θέση να προσεγγίσουν το ζήτημα των σχέσεων μεταξύ της Μακεδονίας και των περιοχών που αποτελούν τον απέραντο «Ελληνιστικό Κόσμο» από την οπτική γωνία της ιστορίας των κοινωνιών.
B	MAC 10E: Γλώσσες και διάλεκτοι Languages and dialects	Το μάθημα αποτελεί βασικό στοιχείο για την κατανόηση της ιστορικής σημασίας της Αρχαίας Μακεδονίας, καθώς η γλώσσα είναι ένα από τα κύρια συστατικά της ταυτότητας κάθε πληθυσμιακής ομάδας. Η ύλη του μαθήματος αποσκοπεί στην κατανόηση βασικών εννοιών της ιστορικής γλωσσολογίας και των εργαλείων που διαθέτει αυτή για να προσεγγίζει γλώσσες ή γλωσσικές μορφές που έχουν από αιώνες πάψει να ομιλούνται. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη χαρτογράφηση των παλαιοβαλκανικών γλωσσικών ομάδων, στην απεικόνιση του διαλεκτικού Άτλαντος της Βορείου Ελλάδος και στην κατανόηση των κριτηρίων που οδηγούν στις σχετικές ταξινομήσεις.

Β' ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 4 από 7 (ELECTIVE COURSES 4 OUT OF 7)		
B	MAC 11E: Νομισματική και οικονομία Coinage and economy	Το μάθημα αυτό εξετάζει τη νομισματική παραγωγή στην αρχαία Μακεδονία και τον τρόπο με τον οποίο τα νομίσματα συμβάλλουν στην κατανόηση της ιστορίας της. Περιλαμβάνει την παρουσίαση των νομισμάτων που εμφανίζονται εντός του μακεδονικού βασιλείου, καθώς και όσων εκδόθηκαν από τις ελληνικές αποικίες και τα θρακικά φύλα της ευρύτερης περιοχής. Εκτός από την εισαγωγή στη νομισματική, σημαντικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξέταση διάφορων μεθοδολογικών εργαλείων που χρησιμοποιούν οι νομισματικοί (ποσοτικές μελέτες, νομισματικοί «θησαυροί», ψηφιακές βάσεις δεδομένων). Σημαντική κρίνεται η σύνδεση της νομισματικής παραγωγής γενικότερα με την οικονομία, γι' αυτό και τα νομίσματα εξετάζονται σε συνδυασμό με το εμπόριο και τους φυσικούς πόρους του βασιλείου, ιδίως τα μεταλλεία και την εκμετάλλευσή τους από την κρατική εξουσία.
B	MAC 12E: Λατρείες και δοξασίες Cults and beliefs	Με το μάθημα αυτό δημιουργείται η δυνατότητα να προσεγγίσει κανείς με τη βοήθεια των αρχαίων πηγών και του αντίστοιχου αρχαιολογικού υλικού τη θρησκευτική ζωή και ιδεολογία των αρχαίων Μακεδόνων. Στο μακεδονικό πάνθεο επικρατούν ο Ολύμπιος Ζεός, ο Διόνυσος με ποικίλες μορφές, η Μητέρα των Θεών και πολλές άλλες θεότητες, με ξεχωριστές λατρευτικές πρακτικές, οι οποίες άλλοτε συνδέονται με την πολιτική οντότητα του γένους, ή του κράτους, ή με πανάρχαια μυστήρια. Από τους ήρωες, κεντρική μορφή αποτελεί ο Ηρακλής, γενάρχη των Μακεδόνων. Η θρησκευτική ζωή των Μακεδόνων συνδέεται άμεσα με την ιστορική εξέλιξη του βασιλείου, ενώ παράλληλα διατηρεί αρχαίες και σεβαστές αντιλήψεις μέχρι και τους χρόνους της Ρωμαιοκρατίας.
B	MAC 13E: Νέες τεχνολογίες στην αρχαιολογία New technologies in archaeology	Στόχος του μαθήματος είναι να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με τη χρήση των τεχνολογιών στον τομέα της πολιτισμικής κληρονομιάς και ιδίως της αρχαιολογίας. Η συνεχώς αυξανόμενη χρήση των επιστημών και της τεχνολογίας προσφέρει νέα εργαλεία στην παραδοσιακή αρχαιολογική μέθοδο και τις καθιερωμένες προσεγγίσεις. Η χρήση ηλεκτρονικών αποθετηρίων, συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών (GIS), πολυμεσικών εφαρμογών, τρισδιάστατων απεικονίσεων κ.ά., σε συνδυασμό με τις μεθόδους χρονολόγησης που παρέχει η αρχαιομετρία, αποτελούν ορισμένα χαρακτηριστικά θέματα που θα εξεταστούν στο μάθημα. Επίσης, θα διασαφηνιστούν νέοι όροι που έχουν αρχίσει να χρησιμοποιούνται διεθνώς, όπως Digital Archaeology, Digital Curation, Cyberarchaeology και άλλοι. Απώτερος στόχος του μαθήματος είναι να προετοιμάσει τους φοιτητές για να ασκήσουν την αρχαιολογία του 21ου αιώνα.
B	MAC 14E: Ανασκαφή Excavation	Το μάθημα της ανασκαφής συνδέεται με την πρακτική άσκηση των φοιτητών. Στον χώρο της εκπαιδευτικής ανασκαφής του ΔΙΠΑΕ, στη θέση «Τράπεζα Ν. Ρυσίου-Καρδίας», πραγματοποιείται για ένα μήνα ανασκαφική έρευνα, κατά την οποία οι φοιτητές ασκούνται ποικιλοτρόπως στις βασικές αρχές της ανασκαφικής διαδικασίας, στην αναγνώριση των ευρημάτων και στην ένταξή τους στο χρονικό τους πλαίσιο, στη σχεδιαστική αποτύπωση των ανασκαφικών τομών και των αντικειμένων και στην καταγραφή του ανασκαφικού υλικού. Παράλληλα, οι μετέχοντες εξοικειώνονται με τη διαδικασία του καθαρισμού των ευρημάτων, με τις βασικές αρχές συντήρησής τους, με την καταγραφή, τη φωτογράφιση και τη μελέτη των ευρημάτων στο Πανεπιστημιακό Εργαστήριο Αρχαιολογίας του ΔΙΠΑΕ.

11. Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ μετονομάζεται σε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β. Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α από τον πίνακα περιεχομένων του Κανονισμού διαγράφεται, καθώς δεν υφίσταται στο κείμενο.»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 17 Ιουλίου 2026

Ο Πρύτανης

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

